

Pashto transcript:

بیا په ۱۸۹۳ کې د اکتوبر په میاشت کې د پېښور نه یو سړی راوځویدو چې نوم یې وو ډورنټ... سر توما موس... سر توماس مور ډورنټ، دې د پېښور نه راغی یوه نقشه وه ورسره او یو لیکلې معاهده په فارسی ژبه کې او انگریزی ژبه. دویمه خبره دا وه چې په دې وخت کې د فرنگی وسله وال فوځونه چې د هغه وخت سپر پاور یا زبرژواک وو، په دې سیمه کې نه بلکه په نړۍ کې زبرژواک وو، او په سمندرونو باندې هم د فرنگی تقریباً حکمرانی وه او بینورملنی رقیبان هم ددې وړ نه وو چې د فرنگی مخه ونیسی. نو... فرنگی په دغه دوران کې دا وس پیدا کړ چې د م م م... د روس د مخ نیوی په خاطر باندې چند دوه واری په افغانستان کې ماته اوخوړه، یو واری د نور... اته لس سوه اته دیرش) ۱۸۳۹ (یو واری ۱۸۷۹ په جگړو کې. دا دوه واری ترې چې فرنگی وکه په دواړو کې یې ماته اوخوړه بلکه په ورومې افغان-انگلش جگړه کې خو د فرنگی ټول فوځ تباہ شو، یو برائیدن ژوندې پاتې شو د ننگرهار د لارې پېښور ته لارو... برائیدن... نو دویم واری چې کوم انتقام اخست په ۷۹ کې په دې جگړه هم ماتې اوخوړه. م م... نو هغوی بیا دا غوره وگرځول چې یو داخلي امیر کینوی. خارجی ازادی ونه لری. داخلي ملک دهغه په ترو کنټرول کې یې خو پالسی د فرنگی وچلیگی. دا امیر عبدالرحمان خان د فرنگی د سیاست په موجب باندې رامنځ خو چن دا دورانی سردار وو په دورانېو کې خو خواه مخواه پیوری ملاتړ لرو د تریوا تروا هو، اگر چې سرداران یې مخالف وو خو یو افغانستان کې یې د یو دولت بنیاد جوړ کړ. بیا په ۱۸۹۳ کې ما غرض وکه چې د اکتوبر په میاشت کې یو فرنگی چې سر توماس مور ډورنټ نومیدو. دا د برطانوی هند د خارجه وزارت سکترو وو. دا د یوې نقشی او یو لیکلې قرارداد سره راغلي. په دې قرارداد کې نه د افغانانو له اړخه حمایت، مفاهمه او مناکسه کړې ده، نه د افغانانو له خوا نه کوم معتبر او منابع وو. هغوی داسې حقوقی شخصیتونه چې هغه ټولني ته د منلو وړ وی، دغه انگریزی افسر د چلوستون په مانې کې پوره څلویښت ورځي مزاکره د امیر عبدالرحمان خان سره د بند دروازي دننه وکړه او په نتیجه کې هغه لیکلې قرارداد د ډیلی نه د ځان سره راوړي وو، په امیر باندې امزا کړه. هغه امیر چې نیکریز مرض نیولي وو، مریض وو او دغه قرارداد د امزا دپاره هغه حقوقی شخصیت نه درلود بلکه دا د هغه د فزیکي شخصیت په نتیجه کې امزا شو. نو دا قرارداد چې هغه امزا کړه، دا قرارداد روسته له هغې کومې حقوقی منبه لکه پارلیمان یا لویې جرگه چې د افغانستان د آریانانو د وخته نه وه، دا قرارداد هغوی تائید نه کو بلکه د گمدومک قرارداد کې، معاهده کې هم چې فرنگی ده په یعقوب خان باندې چې د دوی سره بندی وو، په هغه باندې په زور امزا کړه. هغې کې دا سیمې چې د افغانستان د اصلی بدن نه جدا کړې، دا سیمې شرقی افغانستان وو، چې بیا روسته دې ته فرنگی د صوبه سرحد نوم ۱۹۰۱ کې ورکړه او دهغې نه روسته بیا، زه په راحم ځکه چې تا سوال د پښتونستان کړې دی، نو دلته بیا روسته دې ته د پښتونستان نوم ورکړې شو. ده پښتونستان نه دی، ده افغانستان دی. ده یوه ...

English translation:

In 1893, in October, a man arrived from Peshawar whose name was Durand... Sir Thomas Durand... Sir Thomas Moor Durand. He came from Peshawar, he brought along a map and a written contract in Persian and English languages. The second issue was that at this time the British armed forces, who (British) were the super-power not only in this region but in the world. The British were even ruling the seas and even the international rivals were also not able

enough to stop the way British. So... the British at that time found the ability to...umm..umm....Because of stopping the way of the Russians, the British faced defeat in Afghanistan twice, once in 19... 1839 and again in 1879 wars. Both these times the British made an invasion, they were defeated and even in first Afghan-British war, all the British army died. Only Bryden survived who went to Peshawar through Ningerhar... Bryden... The second time when taking revenge, in 1879, in this war too, (British) was defeated. They (British) considered it suitable to have an internal *Ameer* (ruler) who has no external freedom. Internal country should be in his control but the external policy should be of the British. This Amir Abdur Rehman came forward because of the British Politics but he was a Durrani (a tribe) leader and naturally had some strong support from Durrani, to some extent, although there were leaders who opposed him. He created a foundation for Afghanistan's state. Then in 1893, as I mentioned that in the month of October, a British man who was called Sir Thomas Moor Durand, and who was the secretary of Ministry of foreign Affairs for British India, came in with a map and a written contract.

This English officer in Chahlstun (a castle in Kabul) place, spend forty (40) days in negotiation with Abdul Rahman Khan behind the closed doors. As a result, he made Amir to sign that written contract that he had brought from the Delhi. Amir who was suffering from gout disease, was ill and he had not legal personality (autonomy) for signing this contract, but it was signed as a result of his physical condition. So this contract that he signed, no legal sources like Parliament or Loya Jirga that was a tradition of Afghanistan since Aryans, did not approve this contract. In the Gandamak resolution, the Gandamak contract which the British forcefully signed by Yaqub Khan, who was imprisoned by them. In this contract those areas that were removed from the real body of Afghanistan. These areas were Eastern Afghanistan, which later British gave the name of Frontier Province in 1901. After this, I want to mention it because you asked the question of Pashtoonistan, it was given the name of Pashtoonistan. This is not Pashtoonistan, this is Afghanistan. That is the first thing.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.